

[Wilhelm.]

byggeri. De allerfleste af dem — det vil sige til og med 1963 — havde i forvejen fået tilsvarende store huslejeforhøjelser, som heller ikke har noget som helst med deres egne boligers omkostninger eller vedligeholdelse at gøre, men som var led i 1966-forliget.

Så har det været nævnt, at det offentlige kommer med en finansieringsandel på 15 pct. Ja men det er jo intet andet end tilbagebetaling af den boligoms, man har lagt på, så ligefrem tilskud kan man dårligt tale om i denne forbindelse.

Vi betragter ikke det almennyttige boligbyggeri som det, nogle socialdemokrater somme tider kalder det, nemlig profitløst byggeri. Det er underkastet den samme grundspekulation og for hovedsagens vedkommende den samme spekulation fra den passive kapital på børsen, det er underkastet det samme byggematerialemonopol, og hvad der ellers fører til de boligpriser, der findes. Kun på ét punkt er det profitløst: det må ikke have lov at profitere på udlejningen, og det må ikke have lov at følge markedet op og tage højere og højere husleje, jo mere markedet kan bære. Men det har man så kompenseret for ved at give det disse huslejestigninger, som intet har med deres egne afdelinger, intet har med deres egne boliger at gøre.

Samtidig har man givet dem utrygge vilkår for produktionen af disse boliger: i en række år har den kvota, man ville give rentesikring til, ligget på 12.000-13.000. På et tidspunkt fik det at vide, at det burde udvide kapaciteten, så det ville være i stand til at bygge 18.000. Det har de gjort, men i stedet for har man altså skåret ned formelt til 8.000, men i realiteten til 6.000, som det ligger nu. Det er også fordyrende, efter deres eget skøn, som vi fik frem ved fællesmødet med boligudvalget og repræsentanter for de almennyttige boligselskaber i går, en fordyrelse på ca. 15 pct. ved denne go-stop mekanisme, man har dér, denne dårlige kapacitetsudnyttelse.

De 70 mill. kr. har vi altid vidst var for lidt, men da vi sagde det for 1 år siden og for 1½ år siden, blev det benægtet. Da sagde man, det er nok til at sikre de 8.000. Man påstod, det ikke var rigtigt, da vi sagde, at det ikke kunne sikre de 8.000 boliger. De 8 pct., man pålagde det, var jo ikke helt

et skud i tågen, det var ud fra nogle i mine øjne kyniske overvejelser, men i hvert fald overvejelser over, hvad det kunne bære sammenlignet med lejestigninger andre steder. Derfor virker det fuldstændig urimeligt at komme nu og sige, at når det ikke kan dække de 8.000, man påstod at have en aftale om, kan man forhøje.

Jeg vil derfor gerne igen — det har jeg jo gjort nogle gange før — spørge boligministeren meget direkte: tolker han boligforliget sådan, at der ligger en forpligtelse til at bygge 8.000 almennyttige boliger om året, eller tolker han boligforliget sådan, at det, man har aftalt, kun er, at boligforligets partier maksimalt vil give rentesikring til 8.000 boliger om året?

Dette er det andet forslag, der har været fremme, og som skulle sikre, at de 8.000 bliver bygget. Det første fremsatte vi, og nu kommer DKP med et forslag, og det vil vi støtte — jeg vil ikke gå i detaljer, jeg synes på visse måder, vores eget var bedre, men det løb er kørt — men det interessante er, at der ikke er fremsat noget andet forslag på noget tidspunkt, der tager sigte på at opfylde den norm, man siger man har haft.

Ideen om at gøre de normale børslån 2 pct. større, altså gøre landsbyggefondens andel 2 pct. mindre, fra 8 til 6 pct., vil jeg godt lige kommentere. Vi ved, hvad det betyder; det er undersøgt, boligselskaberne har svaret på det: det betyder en husleje-forhøjelse på 710 kr. pr. lejlighed i årlig leje. Men det betyder også, at langt størsteparten af denne husleje-forhøjelse skal ind via rentesikringen, nemlig de 380 kr., og en ikke ubetydelig del af de resterende 330 kr. vil belaste boligsikringen. Derfor er det i virkeligheden noget pjat at tale om ordningen med at nedsætte landsbyggefondens finansieringsandel til 6 pct. Disse penge bør skaffes. Vi vil støtte DKPs forslag, uanset at udsigterne ikke er for lyse, og jeg vil gerne pointere, at vi vil gøre det uafhængigt af, hvilke regneeksempler man måtte dukke op med: det er muligt, man kan komme med eksempler, der viser, at sammenlignet med det private spekulationsudlejningsbyggeri kan de almennyttige bære større husleje-forhøjelser, men så bliver man efterhånden nødt til at spørge: hvor har man så tænkt sig lavindtægtsfamilier overhovedet skal få tag over hovedet? Nu har man her tidligere